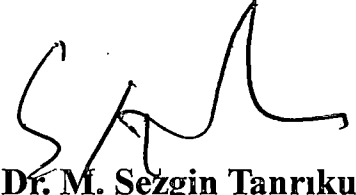

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasanın 98'inci, TBMM içtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin Tanrikulu

Diyarbakır Milletvekili

Adalet Bakanlığı tarafından yayımlanan 2 Ocak 2023 tarihli ve 20/1 sayılı genelge ile sürekli hastalık, sakatlık ve kocama (yaşlılık) sebebiyle kişilerin cezalarının hafifletilmesi veya kaldırılmasına ilişkin işlemlerin nasıl yürütüleceği düzenlenmiştir. Bu genelge kapsamında, hükümlülerin sağlık durumlarının tespiti ve cezalarının hafifletilmesi veya kaldırılması süreçleri belirli bir prosedüre bağlanmıştır.

Bu bağlamda;

1. Sürekli hastalık, sakatlık veya kocama (yaşlılık) sebebiyle cezaların hafifletilmesi veya kaldırılması taleplerinin değerlendirilmesi sürecinde, hükümlülerin sağlık durumlarının tespiti için tam teşekküllü devlet hastanelerine sevk edilmesi gerekmektedir. Bu süreçte, özellikle cezaevlerinde bulunan hükümlülerin sağlık kurullarına erişiminde yaşanan zorluklar nelerdir? Bu zorlukların giderilmesi için hangi önlemler alınmaktadır?
2. Adli Tıp Kurumu'nun hükümlülerin sağlık durumları hakkında bilimsel ve teknik görüş bildirmesi gerekmektedir. Ancak, Adli Tıp Kurumu'nun iş yükü ve kapasitesi göz önüne alındığında, bu süreçlerin ne kadar sürede tamamlandığına dair istatistikî bilgiler mevcut mudur? Bu süreçlerin hızlandırılması için hangi gibi çalışmalar yapılmaktadır?
3. Hükümlülerin cezalarının hafifletilmesi veya kaldırılması taleplerinin reddedilmesi durumunda, bu kararlara itiraz etme hakkı bulunmakta mıdır? İtiraz süreçleri nasıl işlemekte ve bu süreçlerde hükümlülerin haklarının korunması için hangi önlemler alınmaktadır?

4. Genelgede belirtildiği üzere, hükümlülerin cezalarının hafifletilmesi veya kaldırılması taleplerinin değerlendirilmesi sırasında, hükümlünün daha önce yararlandığı aflar ve koşullu salıverilme gibi durumlar da dikkate alınmaktadır. Bu kapsamda, hükümlülerin geçmişte yararlandığı afların ve ceza indirimlerinin, mevcut taleplerinin reddedilmesinde ne ölçüde etkili olduğu konusunda bir değerlendirme yapılmakta mıdır?
5. Hükümlülerin cezalarının hafifletilmesi veya kaldırılması taleplerinin değerlendirilmesi sürecinde, hükümlünün ailevi ve sosyal durumu da dikkate alınmaktadır. Bu kapsamda, hükümlülerin ailevi ve sosyal durumlarının tespiti için hangi yöntemler kullanılmakta ve bu bilgilerin taleplerin değerlendirilmesinde ne ölçüde etkili olduğu konusunda bir değerlendirme yapılmakta mıdır?
6. Genelgede, hakkında kesinleşmiş bir hüküm bulunmayan tutukluların cezalarının hafifletilmesi veya kaldırılması işlemlerine başvurulamayacağı belirtilmiştir. Bu durumda, tutukluların sağlık durumlarının kötüleşmesi halinde, tahliye taleplerinin değerlendirilmesi sürecinde hangi kriterler göz önünde bulundurulmaktadır?
7. Sürekli hastalık, sakatlık veya kocama (yaşlılık) sebebiyle cezaların hafifletilmesi veya kaldırılması taleplerinin değerlendirilmesi sürecinde, hükümlülerin insan hakları ve temel özgürlüklerinin korunması için ne gibi önlemler alınmaktadır? Bu süreçlerde hükümlülerin sağlık hakkına erişiminin sağlanması için ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?
8. 2023,2024 yıllarında ve 2025 yılı Şubat sonu itibarıyla , sürekli hastalık, sakatlık veya kocama (yaşlılık) sebebiyle cezaların hafifletilmesi veya kaldırılması taleplerinin kabul edilme oranı nedir? Taleplerin reddedilme sebepleri nelerdir ve reddedilme kararlarının hukuki dayanakları nelerdir?
9. Genelgede belirtilen süreçlerin uygulanması sırasında, hükümlülerin ve ailelerinin bilgilendirilmesi ve süreçlerin şeffaf bir şekilde yürütülmesi için hangi önlemler alınmaktadır? Hükümlülerin ve ailelerinin bu süreçlerde yaşadıkları mağduriyetlerin giderilmesi için ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?
10. Sürekli hastalık, sakatlık veya kocama (yaşlılık) sebebiyle cezaların hafifletilmesi veya kaldırılması taleplerinin değerlendirilmesi sürecinde, hükümlülerin rehabilitasyon ve sosyal uyum süreçlerine destek olunması için hangi çalışmalar yapılmaktadır? Bu kapsamda, hükümlülerin topluma yeniden kazandırılması için ne gibi projeler ve destek mekanizmaları bulunmaktadır?